

Innovation Title

નારિયેળી (Cocos nucifera)માં મેઢ (Rhinoceros beetle)(કીડા)નું નિયંત્રણ

Category

પાક સંરક્ષણ

Notebook Number

Lok(૧) ૨, April-૧૯૯૬, pg.no.-૧૩

Brief

નારિયેળી (Cocos nucifera)માં મેઢ (Rhinoceros beetle) (કીડા)નું નિયંત્રણ માટે ગોળ, પાણીનો ઉપયોગ

Detail

જૂનાગઢ જિલ્લાના શકરાણા ગામના શ્રી જેઠાભાઈ અરશીભાઈ કામળીયા મેઢ નિયંત્રણ માટે તેના કાણામાં સળિયો નાખી તેમાંથી કચરો બહાર કાઢે છે. ત્યાર બાદ ગોળને પાણીમાં નાખી ગરમ કરી આ મિશ્રણને કાણામાં રેડી તે જ મિશ્રણ વડે કાણાને બંધ કરી દે છે. જેઠાભાઈ કામળીયા જણાવ્યા મુજબ, ગોળના ગળપણને કારણે કીડીઓ કાણામાં આકર્ષાય છે અને મેઢ (Rhinoceros beetle)ને મારી નાખે છે. જ્યારે તેમના વિસ્તારના બીજા ઘણા ખેડૂતો ડામર વડે કાણું પૂરી દે છે. જેથી ઠવાની અવર જવર બંધ થવાથી કીડો મરી જાય છે.

કોલંબિયા દેશના એનરીક નામના ખેડૂતે મેઢનું બારીકાઈથી અવલોકન કરતાં જોયું કે, આ કીડાને અનાનસ ખૂબ ભાવે છે. લીસા નળાકાર ડબ્બામાં અનાનસની એક બે કાતરી મૂકીને આવા ડબ્બામાં નાળિયેરી (Cocos nucifera)ના ઝાડ ઉપર લટકાવ્યા. અહીં વરસાદ વધુ પડતો હોવાથી તેમણે ડબ્બાના તળિયે એક બે કાણાં પાડ્યા જેથી, વરસાદનું પાણી અંદર ભરાઈ ન રહે, અનાનસની સુંગંધથી મેઢ આકર્ષિત થઈને ડબ્બામાં આવે છે. અનાનસ ખાઈ જાય છે. પરંતુ તે નળાકાર ડબ્બાની લીરસી સપાટી પર ચડી શકતો નથી તેથી અંદર પુરાઈ ભૂખે મૃત્યુ પામે છે.

તામિલનાડુના કેટલાક વિસ્તારોમાં પણ આ પદ્ધતિ સાથે સમાનતા ધરાવતી પદ્ધતિ જોવા મળે છે. તેઓ પાઈનેપલને બદલે રાંધવામાં વપરાયા બાદ બાકી રહેલ તેલને ડબ્બામાં મૂકે છે અને તેની સુંગંધથી મેઢ આકર્ષિત થાય છે. અંદર આવેલ મેઢને બહાર કાઢી તેનો નાશ કરે છે.

(નોંધ - આ પદ્ધતિનું રિચેકીંગ સોમભાઈ ઠક્કરે સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪માં કર્યું છે. આ પદ્ધતિ સાચી છે.)

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

ગોળ, પાણી

IPR Status

Keywords

ગોળ, પાણી, નારિયેળી, Cocos nucifera, મેઢ, Rhinoceros beetle, કીડા, જુનાગઢ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૨૫૬૯		Member Type	Innovator	
First Name	જેઠાભાઈ	Middle Name	અરશીભાઈ	Last Name	કામળીયા
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત		
Address 1					
Village	મુ. શકરાણા	Taluka	કેશોદ		
District	Junagadh	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૫૦૬૪		Member Type	Verifier	
First Name	સોમભાઈ	Middle Name	એચ	Last Name	ઠક્કર
Profession		Designation			
Address 1					
Village	૪૬, વર્ધમાન ટેનામેન્ટ, સોલા રોડ, ભુંયગઢેવ પાસે	Taluka			
District	Ahmadabad	State	Gujarat	Country	India
Biography					

Innovation Title

શાકભાજીમાં પાન કોકડાઈ જવાનો રોગ

Category

પાક સંરક્ષણ

Notebook Number

lok (૨) ૬, Dec- ૧૯૯૭, Pg No. ૬

Brief

શાકભાજીમાં પાન કોકડાઈ જવાનાં રોગના નિયંત્રણમાં કેરોસીનનો ઉપયોગ.

Detail

મચ્છી,(Capsicum annum) રીંગણી (Solanum melongena), ટામેટા જેવા પાકમાં પાન કોકડાઈ જવાનો રોગ થતો હોય છે. મચ્છાના પાકમાં આવા પ્રકારના રોગના નિયંત્રણ માટે જૂનાગઢ જિલ્લાના સોંદરડા ગામના શ્રી પી એ કુંભાણીએ સરસ પ્રયોગ કર્યો છે.

જ્યારે મરચીના પાકમાં રોગ લાગે ત્યારે મરચીને પાણી આપતી વખતે જ્યાંથી પાણી ક્યારામાં જતુ હોય એટલે કે ક્યારાના નાકા આગળ કેરોસીનના થોડા થોડા ટીપા નાખતા રહેવું આ ક્રિયા કર્યા પછી ચુનાનો પાવડર આછો આછો છોડ ઉપર છાંટવો. બે થી ત્રણ વખત આમ કરવાથી છોડ રોગમુક્ત થઈ જાય છે. તંદુરસ્ત થાય છે અને ઉત્પાદન સારૂ આવે છે.

(ડૉ. જી.એમ. પટેલના જણાવ્યા અનુસાર પાન કોકડાઈ જવાના રોગના નિયંત્રણ માટે વાઈરસના વાહકનું નિયંત્રણ જરૂરી છે. પાણી સાથે કેરોસીન આપવાથી જમીનમાં રહેલ શ્રીપ્સની કોસેટોના અવસ્થાના સ્વસનમાં વિક્ષેપ પડવાથી તેનો નાશ થવાની શક્યતા છે. તેથી શ્રીપ્સથી થતું સીધું નુકશાન અટકે છે. પરંતુ કેરોસીન નું એકર દીઠ કેટલું પ્રમાણ રાખવું તે જાણવું જરૂરી છે. કારણ કે કેરોસીનનું પ્રમાણ વધે તો તે મરચી માટે નુકશાન કારક છે. તેમજ જે છોડમાં આ રોગ લાગે તેની તંદુરસ્તી ફરીથી પાછી આવતી નથી. ચૂનાના પાવડરની ભૌતિક અસરથી પણ થોડે અંશે શ્રીપ્સ અને સકેદ મશીનું નિયંત્રણ થઈ શકે છે.)

(નોંધ - આ પદ્ધતિનું રિચેકીંગ કાન્તિ પરમારે તા. ૧૧-૮-૦૬ના રોજ કરેલ છે.)

(નોંધ - ઉત્તરદાતાશ્રીનું ૧૯૯૮માં મૃત્યુ થયેલ છે. તેમના પુત્ર કિરીટભાઈ પ્રેમજીભાઈ કુંભાણીના જણાવ્યા મુજબ આ પદ્ધતિ વિશે વિશેષ માહિતી મારી પાસે નથી અને તેઓ પહેલા કરતા હતા તે બદલ તેમના વતીથી પી.આઈ.સી. ભરી આપેલ છે. ગામના અન્ય ખેડૂતો આ પદ્ધતિ વિશે જાણતા નથી.)

(નોંધ:-રીચેક - વિપુલભાઈ. વી. વાસને તા. ૨૦-૧૧-૨૦૦૬માં કરેલ છે. ) (પીઆઈસી અશક્ય છે.)

(નોંધ:- આપેલી માહિતી સાચી છે. પરંતુ આ વ્યક્તિ સાત વર્ષ પહેલાં મૃત્યુ પામેલ છે. અને તેમના પુત્ર કિરીટભાઈ પ્રેમજીભાઈ કુંભાણી આ માહિતી જાણતા નથી.)

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

કેરોસીન

IPR Status

Keywords

કેરોસીન, શાકભાજી, કોકડાઈ, રોગ, જૂનાગઢ, પાન

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૫૬૨		Member Type	Innovator	
First Name	સ્વ. પ્રેમજીભાઈ		Middle Name	એ.	
Profession	ખેતી,પશુપાલન		Designation	ખેડૂત,પશુપાલક	
Address 1					
Village	મુ. સોંદરડા		Taluka	કેશીદ	
District	Junagadh	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૫૬૨		Member Type	Scout	
First Name	સ્વ. પ્રેમજીભાઈ		Middle Name	એ.	
Profession	ખેતી,પશુપાલન		Designation	ખેડૂત,પશુપાલક	
Address 1					
Village	મુ. સોંદરડા		Taluka	કેશીદ	
District	Junagadh	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૬૧૭૦		Member Type	Verifier	
First Name	કાન્તિભાઈ		Middle Name	રત્નાભાઈ	
Profession			Designation		
Address 1					
Village	મુ. ચારણવાડા, પો. વરશું		Taluka	મોડાસા	
District	Sabarkantha	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૬૨૭૪		Member Type	Verifier	
First Name	વિપુલ		Middle Name	વી.	
Profession			Designation		
Address 1	શક્તિનગર- ૧, શાંતેશ્વર રોડ, જોષી પરા				
Village	જૂનાગઢ		Taluka	જૂનાગઢ	
District	Junagadh	State	Gujarat	Country	India
Biography					